

Etiske retningslinjer for barne- og ungdomsarbeidet i Riska menighet.

1. Formål

Formålet med barne- og ungdomsarbeidet i Riska menighet er å skape miljøer der barn og unge kan bli kjent med og komme til tro på Jesus Kristus, få opplæring som kristen, finne venner og utvikles som menneske.

2. Lederskap.

Etter kirkens ordninger bør menighetsrådet forstås som lederskap for menighetens virksomhet. Enkelt personer og grupper har som oftest ansvar for den daglige driften av aktivitetene.

Alle som deltar som voksen- eller ungdomsledere er forpliktet til å følge de etiske retningslinjene for barne- og ungdomsarbeidet når de deltar i menighetens aktiviteter.

Alle undergruppene i barne- og ungdomsarbeidet skal ha en ansvarlig hovedleder over 18 år.

3. Trogrunnlag

Hovedledere og de som har ansvar for ulike former for formidling av den kristne tro må selv bekjenne seg til denne. Kristne fra andre kirkesamfunn må respektere Den norske kirkes trogrunnlag når de deltar i Riska menighets arbeid. Ingen som deltar i barne- og ungdomsarbeidet skal aktivt motarbeide den kristne tro.

4. Konkrete etiske retningslinjer

A: Sjelesorg og veiledning

Med sjelesorg forstår vi i det følgende fortrolige samtaler om personlige og åndelige forhold mellom en hjelper (sjelesørger) og en som søker hjelp (konfident).

Det er ønskelig at barn- og unge som deltar i menighetens arbeid skal ha et tilbud om sjelesorg. Særlig gjelder dette alle som har lederoppgaver. Primært er det diakonen, prestene eller spesielt kvalifiserte frivillige som skal stå for dette. For frivillige som får i særskilt oppgave å drive sjelesorg overfor barn- og unge gjelder det at de skal godkjennes av enten diakon, prest eller faglig kvalifiserte frivillige som er gitt dette i oppgave av menighetsrådet.

Som en del av ledertreningen i menigheten er det også ønskelig at frivillige unge og voksne ledere i barne- og ungdomsarbeidet får en viss innføring i grunnleggende sjelesorg, særlig i forhold til taushetsplikt, når en bør be om hjelp fra mer kvalifiserte sjelesørgere og om seksualitet og sjelesorg.

Ledere som ikke er gitt særskilte oppgaver som sjelesørgere, skal ikke ha fortrolige samtaler med det motsatte kjønn uten at det er en person av samme kjønn (en venn/venninne eller en annen leder) som konfidenten til stede. Også ledere som har oppgaver som sjelesørgere skal tilstrebe dette så sant det er praktisk mulig.

Alle som utøver sjelesorg i Riska menighet, formelt eller uformelt, har taushetsplikt. For prestene gjelder det etter loven særlige taushetspliktsbestemmelser, som også omfatter prestens medhjelpere.

Når en person betror seg til en leder i barne- og ungdomsarbeidet, som ikke har sjelesorgsansvar, om psykiske problemer (som selvmordstanker, depresjon, spiseforstyrrelser), seksuelle overgrep, rusmisbruk, vold eller andre større problemkomplekser, skal den vedkommende betror seg til alltid oppfordre den som ber om hjelp til å ta kontakt med mer kvalifiserte sjelesørgere og ellers begrense seg selv til å lytte til den historien vedkommende har å fortelle.

Dersom vedkommende har blitt utsatt for noe kriminelt og etter loven gjelder som et barn, har de som får høre det plikt til å orientere barnevernet. I slike tilfeller skal alltid en av menighetens kvalifiserte sjelesørgere tas med i prosessen. Veien til kontakt med barnevernet skal sjelesørgeren alltid gå sammen med barnet, blant annet ved å ikke forhaste seg, fortelle hvorfor det er nødvendig å involvere andre, holde dem orientert om hva som skjer videre og støtte dem i at det var riktig å fortelle.

Det skal aldri være fysisk kontakt mellom en som søker sjelesorg og den som hjelper. Unntatt er forbønn med håndspåleggelse. Under forbønn plasseres hendene på skulderpartiet eller på hodet. Men også her er tilbakeholdenhet å anbefale. Sjelesørgeren skal forsikre seg om at den som ber om forbønn kjenner seg trygg og virkelig ønsker håndspåleggelse. Konfidentens behov skal alltid stå i sentrum.

B: Økonomi

Det skal føres regnskap for alle undergrupper i menighetens barne- og ungdomsarbeid. Alle gruppene skal ha en egen kasserer eller økonomiansvarlig. Når denne personen er under 18 år, har den voksne hovedlederen ansvaret for gruppens økonomi.

C: Rus

Alle menighetens aktiviteter for barn- og unge skal være rusfrie soner. Med dette forstår vi at det ikke skal inntas alkohol eller narkotika på det området aktiviteten foregår eller av noen av deltakerne mens de deltar i den gjeldende aktiviteten.

Alle ledere, voksne og unge, er forpliktet til å selv være rusfrie mens de opptrer som ledere, og skal oppfordre til overholdelse av norske lover om lovlige og ulovlige rusmidler og aldersgrenser for inntak av de som er lovlige.

D: Holdninger til deltakerne

Barne- og ungdomsarbeidet i Riska menighet er åpent for alle i hver aktivitets målgruppe. Lederne har et spesielt ansvar for å inkludere de som møter opp i fellesskapet, og for å inspirere de øvrige deltakerne til å ta vare på hverandre.

Alle har krav på respekt for sin egen tro, bakgrunn og personlighet.

E: Seksualitet

Den økte bevisstheten om seksualitet og seksuelle overgrep i vår tid, samt problematikkens alvorlige karakter, gjør det nødvendig å ha utførlige og presise retningslinjer på dette området.

Definisjon

Som ledere gjelder i dette kapitlet alle som jevnlig er til stede under aktiviteten og som er eldre enn aktivitetens målgruppe.

Grunnlag

Riska menighets barne- og ungdomsarbeid skal være et sted der barn og unge kan være trygge. Seksuelt grenseoverskridende adferd, uønskede seksuelle handlinger og seksuelle overgrep skal håndteres profesjonelt, i samsvar med norsk lov, formell og uformell yrkesetikk for menighetens ansatte og de etiske retningslinjene for barne- og ungdomsarbeidet.

Normer

Det skal ikke forekomme noen former for seksuell oppmerksomhet, fysisk eller verbal, mellom ledere og deltakere i barne- og ungdomsarbeidet. For å sikre dette skal ledere ikke ta initiativ til kroppskontakt med deltakerne. Eneste unntak er under organisert lek- og aktivitet der kroppskontakt er en del av leken, håndspåleggelse under forbønn og et begrenset omfang av avskjedsklemmer og klapp på skuldrene. Selv i slike situasjoner er tilbakeholdenhet ønskelig.

Ledere bør ikke innlede fortrolige vennskapsforhold til vesentlig yngre deltakere. Dersom slike forhold oppstår skal enten lederen selv eller andre ledere ta initiativ til en samtale med en av prestene eller diakonen i menigheten om forholdet. Lederen plikter å rette seg etter vedkommendes råd hvis vedkommende vil fortsette som leder. Med vesentlig yngre menes en aldersforskjell mellom leder og deltaker på 3 år eller mer når deltakeren er 15 år eller yngre, eller 4 år eller mer når deltakeren er fylt 16 år.

Seksuelt krenkende eller uanstendig adferd (f.eks. blotting eller visning av pornografi), uønskede seksuelle handlinger (seksuell berøring av områder på eller i nærheten av kjønnsorganer, inkludert kvinners bryster) og seksuell omgang (ulike former for inntrengning i kroppen, samleier og seksuell stimulering av kjønnsorganer) er grove brudd på norsk lov, allmenn etikk og menighetens etiske retningslinjer.

Saksbehandling og sanksjoner.

Dersom noen mistenker eller har fått rapport om brudd på disse reglene plikter de å orientere en av prestene, diakonen, administrasjonsleder eller leder for menighetsrådet.

Ledelsen i menigheten håndterer saken videre ved å først snakke med den som klager. Denne skal alltid få forklare seg først, eventuelt i flere samtaler. Dersom forholdet er så alvorlig at det kan være en politisak, bør en skjønnstomt bevege seg fram mot anmeldelse, sammen med den som kommer med klagen.

Når det gjelder seksuell omgang med barn under 14 år har alle som får kjennskap til det plikt til å anmelde, uavhengig av taushetsplikt. Hvis en sak ellers gjelder et barn, er det også lovbestemt at barnevernet skal kontaktes.

Ved politianmeldelse skal den lederen det gjelder tre tilbake fra lederrollen og alle andre verv i menigheten så lenge saken er under etterforskning og til eventuell behandling i rettsvesenet. For å ikke ødelegge bevis, verken i den ene eller andre retningen, skal menigheten da ikke gjennomføre egne granskninger, men vente til saken er avgjort i rettsapparatet.

Henleggelse av saken på grunn av bevisets stilling eller foreldelse er ikke et tilstrekkelig vilkår for gjeninntreden i ungdomsarbeidet. Eventuell gjeninntreden må kun skje etter en grundig helhetsvurdering i samsvar med det som er nevnt nedenfor.

Alle brudd på de etiske retningslinjene på dette området som omfatter bevisst misbruk av lederrolle, seksuelt krenkende eller uanstendig adferd, seksuelle handlinger eller seksuell omgang fører til utestengelse fra menighetens barne- og ungdomsarbeid.

Dersom det vurderes å gi lederrollen tilbake til anklagede leder, skal saken først forelegges biskopens fagetiske råd til vurdering og uttalelse. Denne uttalelsen legges saken fram for menighetsrådet som så tar den endelige avgjørelsen i saken.

Menigheten skal alltid stille seg på den fornærmede parts side, og har plikt til å forsikre seg om at menighetens barne- og ungdomsarbeid er trygt.

Den som klager skal møtes med åpenhet, respekt og tillit, og få støtte til å finne kvalifisert hjelp underveis i prosessen. Den som er innklagt har rett til å bli hørt og skal også få støtte til å finne kvalifisert hjelp utenfor menigheten. Menigheten bør i hele prosessen etterstrebe både åpenhet, å gi støtte og veiledning til de involverte, å ta vare på fellesskapet i menigheten totalt sett og å sette i verk nødvendige tiltak, som orienteringsmøter, gruppetilbud og tilbud om samtaler med eksterne samtalepartnere

5. Ansvar

Menighetsråd, ansatte og frivillige ledere skal alle arbeide for at undergruppene i barne- og ungdomsarbeidet blir trygge og gode fellesskap, der barn og unge kan trives og utvikle seg som mennesker og kristne.

Det er menighetsrådet som har ansvaret for utforming, opplæring i og håndheving av de etiske retningslinjene, og for eventuelle sanksjoner. Alle som har lederfunksjoner i barne- og ungdomsarbeidet i menigheten skal orienteres om retningslinjene og må signere på at de er gjort kjent med dem, slik at de selv blir beskyttet mot feilgrep og aktivitetene framstår som trygge og gode miljøer for menneskelig og kristen vekst.

Riska, 21 10 2004.....

Riska menighetsråd.